

การบูรณาการหลักป้าปณิกรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมือง
ของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

INTEGRATING THE PRINCIPLES OF PAPANIKADHAMMA TO PROMOTE POLITICAL LEADERSHIP
OF LOCAL POLITICIANS IN DOK KHAM TAI MUNICIPALITY,
DOK KHAM TAI DISTRICT, PHAYAO PROVINCE

กานต์สินี เลิศรัตนภิรมณ์, สหัทธยา วิเศษ และ พระเมธีวชิรคุณ

Kansinee Loetrattanapirom, Sahathaya Wises and Phra Metheewachirakhun
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
Master of Political Science Program, Mahachulalongkornrajavidyalaya University,
Phayao Campus

Corresponding author, e-mail: kansinee.py@gmail.com, Tel. 0887623457

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น และ (3) นำเสนอพุทธภาวะผู้นำเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 4 กลุ่ม รวม 9 รูปหรือคน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองรวมทุกด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลรวมค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.09) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านทักษะในการจูงใจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.13) รองลงมา ได้แก่ ด้านทักษะของการใช้อิทธิพล มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.08) และด้านทักษะในการมอบหมายงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.07) เป็นลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการเมือง ในภาพรวมจำแนกตามรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมที่มีรายได้แตกต่างกัน 5 ระดับ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) หลักป้าปณิกรรม 3 ด้านจักขุมา คือ การส่งเสริมนักการเมืองในการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ตอบโจทย์ความต้องการของคนในพื้นที่ ด้านวิธูโร คือ การส่งเสริมนักการเมืองให้วางแผนการทำงานอย่างมีระบบและเป้าหมายให้ชัดเจน นิสสยสัมปโน คือ การส่งเสริมนักการเมืองให้มีความพร้อมที่จะเป็นที่พึ่งพิง

คำสำคัญ: การบูรณาการ, ภาวะผู้นำ, หลักป้าปณิกรรม

Abstract

This research aimed to (1) examine the level of political leadership among local politicians (2) compare political leadership levels based on personal factors and (3) propose a Buddhist leadership framework to enhance political leadership among local politicians. A mixed methods approach was employed, combining quantitative survey research-analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation-with qualitative in-depth interviews involving three key informant groups totaling nine individuals, selected through purposive sampling. The findings revealed that:

1) The overall analysis of political leadership levels across all aspects showed a high level, with a total average ($\bar{X} = 4.09$). When broken down by item, motivational skills had the highest average ($\bar{X} = 4.13$), followed by influence skills ($\bar{X} = 4.08$), and finally delegation skills ($\bar{X} = 4.07$).

2) The analysis comparing political leadership levels across five income levels showed overall differences, thus accepting the hypothesis.

3) The three aspects of the principles of political leadership Chakkhuma (encouraging politicians to define a vision that addresses the needs of the local community), Vithuro (encouraging politicians to plan their work systematically and with clear goals), and Nissayasampanno (encouraging politicians to be reliable and dependable)—were also found to be highly effective.

Keywords: Integration, leadership, Moral principles

บทนำ

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ปัจจุบันประเทศไทยมีการปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีการรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและสนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครอง ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการกำหนดกลไกสถาบันทางการเมืองทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ กำหนดให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสุจริตเที่ยงธรรม การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องพัฒนาโครงสร้างทางการเมืองการปกครองให้เป็นประชาธิปไตย การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยจึงต้องดำเนินไปทั้งในเชิงโครงสร้างและวัฒนธรรมทางการเมือง โดยโครงสร้างการเมืองต้องสอดคล้องกับปรัชญาและหลักการประชาธิปไตยอย่างครบถ้วน ส่วนวัฒนธรรมทางการเมือง หมายถึง แบบแผนทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและองค์กรการเมืองซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการหล่อหลอมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองที่ถ่ายทอดสืบเนื่องกันมาทั้งทางตรงและทางอ้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรไทย, 2557 : 7)

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น รัฐบาลได้ดำเนินการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของราชการบริหาร

ส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาครวมทั้งเพิ่มบทบาทให้ส่วนท้องถิ่นเข้าดำเนินการแทน เพื่อให้ราชการบริหารส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาคและภารกิจที่เกินกว่าขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการได้โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนโยบายและด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการให้มากขึ้นรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนภาคประชาสังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและติดตามตรวจสอบ จะเห็นว่าภายใต้ความเป็นรัฐสมัยใหม่ มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่หลากหลาย ผู้สนใจทางการเมือง ผู้แสวงหาอำนาจและผู้โน้มน้าวในสังคมการเมืองหนึ่ง ๆ มีบุคคลบางคนพยายามแสวงหาอำนาจมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้เขามีอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองมากกว่า จึงพบได้ว่านักการเมือง คือผู้แสวงหาอำนาจและผู้โน้มน้าวทางการเมืองจึงเป็นกลุ่มบุคคล ซึ่งคงมีอำนาจในสังคมใดสังคมหนึ่ง โดยมีตำแหน่งหน้าที่สำคัญและมีชื่อเสียงอาจรวมถึงบุคคลหลายอาชีพด้วยกันเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสูงมีอำนาจหน้าที่ราชการ ซึ่งยังเป็นบุคคลส่วนน้อยในสังคมและเป็นผู้ควบคุมทรัพย์สินส่วนใหญ่หรือมีสถานภาพสังคมในระดับสูงหรือเป็นผู้มีอิทธิพลไม่ทางตรงหรือทางอ้อมในกระบวนการตัดสินใจที่มีผลต่อสมาชิกในสังคม ยุคใดที่ประเทศชาติมีผู้นำที่เข้มแข็งประเทศชาติก็จะเจริญรุ่งเรืองแผ่อำนาจบารมีไปทั่วทุกทิศทาง (นิตย สัมมาพันธ์, 2546 : 7)

ในส่วนของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร มีอำนาจมีอิทธิพลในการบังคับบัญชา มอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรประสานความต้องการของบุคคล และยังเป็นความต้องการของงานและความต้องการขององค์กรเข้าด้วยกัน ผู้บริหารจึงต้องมี “ภาวะผู้นำ” ที่สามารถสร้างค่านิยมที่ชัดเจนให้เป็นกรอบพฤติกรรมของบุคคลต่าง ๆ ในองค์กรได้ดี ทำให้ผู้ร่วมงานมองเห็นตนเองและมองเห็นงานในกระบวนการที่ตนใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ (Awareness) ส่วนในเรื่องวิสัยทัศน์ขององค์กรพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้นจึงทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน การสร้างเจตคติและกระตุ้นวิสัยทัศน์เพื่อให้เกิดการสร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ ปฏิบัติตนเอาใจใส่ดูแลคำนึงถึงความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการแนะนำและการมอบหมายงาน มีความยืดหยุ่นเปิดกว้างให้ทุกคนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ มีทักษะด้านความคิดมีความเชื่อในวิธิตามความคิดรอบคอบต่อการวิเคราะห์ปัญหา และเป็นนักวิสัยทัศน์ที่สามารถมองปัญหาต่าง ๆ ได้ทุกมุมมองผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะใช้อำนาจเพื่อการมีอิทธิพลที่มีโดยผ่านภาวะผู้นำซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (นิธิตา บุรณจันทร์, 2550 : 5)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักป้าปณิธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาโดย การใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้การสัมภาษณ์แบบมี

โครงสร้าง (Structure Interview) โดยมีโครงสร้างการสัมภาษณ์ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน มีสัญชาติไทย ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวนประชากร 10,532 คน (รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2564 ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงกาหลง, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน มีสัญชาติไทย ในพื้นที่เทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 10,532 คน จากการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยได้จากการใช้สูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 385 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ในการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Sampling) กับประชากร ให้กระจายไปตามจำนวนประชากรชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงกาหลง จากนั้นผู้วิจัยสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรของแต่ละชุมชน โดยวิธีการอย่างง่าย (Random Simple Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) เพื่อหาบุคคลที่เป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารและจากงานวิจัย ต่างๆ โดยมีขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

(2) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

(3) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

(4) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

(5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

(6) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และรวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

2) การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา แล้วรวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างเป็นข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ตามกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจน และใช้ดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item; Objective Congruence: IOC) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านลงความเห็น

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try out) กับประชากรที่เป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ใกล้เคียง และไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น (Reliability Coefficient) ของครอนบาคสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ไม่ต่ำกว่า 0.75

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ใช้แจกกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตนำเสนอนายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อนำไปให้ประชาชนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 385 ชุด

2) รวบรวมแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง สังคมศาสตร์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพรรณนาความคิดเห็นการบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงมาตรฐาน

(Standard Deviation) กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best) (Best, John W., 1981)

2) สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในการส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการ เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ทั้งซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ ประกอบด้วยนักรัฐศาสตร์ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเทศบาลเมืองดอกคำใต้ จำนวน 2 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป

กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น เทศบาลเมืองดอกคำใต้ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้นำชุมชนเทศบาลเมืองดอกคำใต้ จำนวน 2 คน จำนวน 3 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเจาะลึกเสริม ผลการวิจัยที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ

2) การสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดในการวิจัย เกี่ยวกับการบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

(2) ข้อมูลที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นประเด็นคำถามสำหรับสร้างแนวทางการ สัมภาษณ์ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ

(3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน และการใช้ภาษาที่เหมาะสมของข้อคำถาม

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์
- 2) ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ ตามที่กำหนดไว้
- 3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึก บันทึกเสียงและถ่ายภาพประกอบการสัมภาษณ์
- 4) นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์วิเคราะห์โครงสร้าง สรุปแบบอุปนัย (Inductive Approach) และการตีความ (Interpretation) จากปรากฏการณ์ในพื้นที่ และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายการบูรณาการหลักปาปนิกรธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

สรุปผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างประจำ และมีรายได้อยู่ในระดับ 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะในการจูงใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะของการใช้อิทธิพล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และด้านทักษะในการมอบหมายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เป็นลำดับสุดท้าย ตามลำดับ

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน ($t - test = 2.638$ ค่า Sig = 0.009) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ($f = 0.734$ ค่า Sig = 0.695) ระดับการศึกษา ($f = 2.482$ ค่า Sig = 0.053) อาชีพ ($f = 2.630$ ค่า Sig = 0.634) และรายได้ ($f = 2.723$ ค่า Sig = 0.059) แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 4 ตัวแปร

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า 1) จากผลการวิเคราะห์ตามหลักปาปนิกรธรรม 3 ประกอบด้วย (1) ด้านจักขุมา การมีวิสัยทัศน์ (2) ด้านวิรุโร การจัดการงานดี และ (3) ด้านนิสสยสัมปันโน การมีมนุษยสัมพันธ์ รวมทุกด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลรวมค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิรุโร การจัดการงานดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา ได้แก่ ด้านจักขุมา การมีวิสัยทัศน์ และด้านนิสสยสัมปันโน การมีมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ 2) การนำเสนอการบูรณาการตามหลักปาปนิกรธรรม 3 ข้อมูลที่นำเสนอได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key

Informants) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 รูป/คน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ 1) ด้านจักขุมา การมีวิสัยทัศน์ คือ การส่งเสริมกิจการเมืองให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ตอบสนองต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงบริบทของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานทางการเมืองมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความคาดหวังของสังคม 2) ด้านวิธูโร การจัดการงานดี คือ การส่งเสริมกิจการเมืองให้มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนชุมชนในเขตเทศบาล และ 3) นิสสัยสัมปโน การมีมนุษยสัมพันธ์ คือ การส่งเสริมกิจการเมืองให้มีความพร้อมที่จะเป็นที่พึ่งพิงแก่ประชาชน ทั้งในด้านความคิดและจิตใจที่ โดยมีความมั่นคง หนักแน่น และสามารถสร้างความไว้วางใจ รวมถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักรการเมืองกับประชาชน เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำที่มีคุณภาพและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

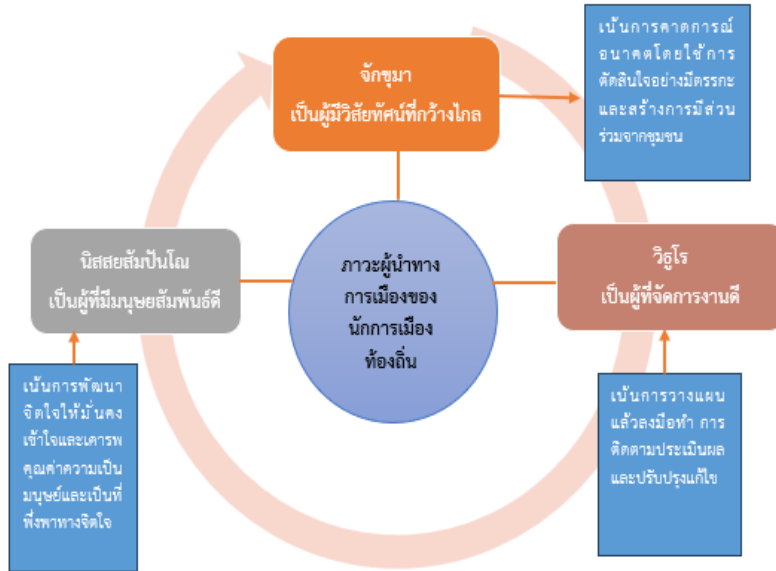
1. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของนักรการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะในการจูงใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เป็นลำดับแรก รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะของการใช้อิทธิพล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และด้านทักษะในการมอบหมายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เป็นลำดับสุดท้าย ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล แก้วอ่อน (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนฟ้าอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สวรรค์เขต 3 โดยพบว่า 1) ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ครอบคลุมทั้ง ด้านทักษะวิสัยทัศน์ ด้านทักษะความร่วมมือ ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเสนอแนวทางการพัฒนาผู้บริหารให้มีวิสัยทัศน์ คือ ผู้บริหารควรมองภาพในอนาคตที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์กร สร้างแรงจูงใจให้สมาชิกในองค์กรมองไปที่เป้าหมายเดียวกันมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน มีความสมัครสมานสามัคคีกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา (ปล้องขัน), (2563) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อบูรณาการพัฒนาชุมชนในจังหวัดน่าน โดยเน้น การเสริมสร้างขีดความสามารถการบริหารงานชุมชน คือ ให้มีการพัฒนากลไกการบริหารจัดการชุมชนและส่งเสริมแผนพัฒนาชุมชนสู่นโยบายระดับชาติการเสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง คือ การบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนให้คุณภาพอย่างต่อเนื่อง และจัดการระบบข้อมูลเพื่อสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการทำงาน และรวมถึงงานวิจัยของ พระมหาอภิวัชร อภวชิโร (โภคสวัสดิ์), (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธเพื่อการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้นำบริหารท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษาพบว่า ด้านความเป็นประชาธิปไตย คือ 1) ยอมรับความคิดเห็น 2) ปลุกฝังสำนึกประชาธิปไตย 3) มีความซื่อสัตย์ 4) ร่วมกิจกรรมกับประชาชน 5) ทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับชุมชนอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย 6) มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใสและตรวจสอบได้ ด้านวิสัยทัศน์ คือ 1) ตอบสนองความต้องการของประชาชน 2) มุ่งแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน 3) นโยบายสามารถทำได้จริง 4) มุ่งผลสำเร็จในการบริหารจัดการ 5) สามารถบอกแนวทางในการดำเนินบทบาทภารกิจของหน่วยงานได้ และ 6) มีจุดแข็งของ หน่วยงานคือ “การให้บริการที่มีคุณภาพแก่ชุมชน”

2. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา แตกต่างกันอย่างยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทั้ง 4 ตัวแปรซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของคมกริช สุขพัทธ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา” จากการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเนื่อง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเมืองของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย และยังพบว่าไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของพระมหาอนุวัฒน์ สุวฑฒนภิตติ (นาคพรมพะเนา) (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเนื่อง ต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

3. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 3 จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า 1) ด้านจักษุมา การมีวิสัยทัศน์ คือ การส่งเสริมนักการเมืองให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงบริบทของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานทางการเมืองมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความคาดหวังของสังคม 2) ด้านวิธวิธี การจัดการงานดี คือ การส่งเสริมนักการเมืองให้มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนชุมชนในเขตเทศบาล และ 3) นิสสัยสัมพันธ์ การมีมนุษยสัมพันธ์ คือ การส่งเสริมนักการเมืองให้มีความพร้อมที่จะเป็นที่พึ่งพิงแก่ประชาชน ทั้งในด้านความคิดและจิตใจ โดยมีความมั่นคง หนักแน่น และสามารถสร้างความไว้วางใจ รวมถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักการเมืองกับประชาชน เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำที่มีคุณภาพและยั่งยืน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพระปลัดเอกชัย จนทโชโต (คงชีวะ) (2565) ที่ศึกษาเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี การศึกษาพบว่า การนำหลักปาปนิกรรม มาบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำ ด้านจักษุมา นักการเมืองท้องถิ่นมีความสามารถฉลาดวางนโยบาย ด้านวิธวิธี นักการเมืองต้องคิดไกล โปร่งใสให้ประชาชนมีส่วนร่วมสร้างอาชีพให้คนในพื้นที่ ด้านนิสสัยสัมพันธ์ นักการเมืองจะต้องเข้าถึงประชาชน มีเครือข่ายภายนอกสร้างความอยู่ดีมีกินของประชาชน มีความโปร่งใสและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาธีรุต ญาณวฑฒโฒ (พยนต์ย์) (2566) ที่ศึกษาเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงคราม การศึกษาพบว่า พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักทศพิธราชธรรม ด้านจักษุมา นักการเมืองท้องถิ่นควรเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ด้านวิธวิธี นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้เชี่ยวชาญชำนาญในงานส่วนตนงานส่วนรวม นักการเมืองท้องถิ่นต้องเป็นผู้มีความรู้รอบด้าน รู้ลึก รู้จริง รู้กว้าง ละเอียดชัดเจน นิสสัยสัมพันธ์ นักการเมือง

ท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นนักประสานงานที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ใส่ใจบริการประชาชน พูดจาไพเราะ เป็นนักสื่อสารที่ดี

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การบูรณาการหลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

จากแผนภาพอธิบายได้ว่า การบูรณาการหลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย

- 1) จักขุมา การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล หลักการนี้เน้นการพัฒนาผู้นำให้มีวิสัยทัศน์ที่ตรงกับความต้องการของชุมชน และสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์นั้นให้ประชาชนเข้าใจได้อย่างชัดเจน
- 2) วิธูโร การจัดการงานดี ผู้นำต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และบริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และ
- 3) นิสสัยสัมปันโณ การมีมนุษยสัมพันธ์ดี ผู้นำต้องเป็นผู้ที่พึ่งพาได้ทั้งจากคนภายในและภายนอกองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เทศบาลเมืองดอกคำใต้ ควรส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รวมถึงส่งเสริมการสื่อสารวิสัยทัศน์ดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น

2) เทศบาลเมืองดอกคำใต้ ควรเน้นให้ผู้นำมีการบริหารจัดการงานที่ดีและเป็นระบบ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาช่วยแก้ปัญหา ที่สำคัญคือต้องมีการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชน

3) เทศบาลเมืองดอกคำใต้ ควรส่งเสริมให้ผู้นำพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ โดยสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร และเปิดรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความสามัคคีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักการเมืองท้องถิ่น ควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสื่อสารวิสัยทัศน์นั้นให้ประชาชนเข้าใจได้อย่างชัดเจน การทำเช่นนี้จะสร้างแรงบันดาลใจและความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น

2) นักการเมืองท้องถิ่น ควรเน้นการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3) นักการเมืองท้องถิ่น ควรส่งเสริมการบริหารงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันการทุจริต และสร้างความเชื่อมั่นจากประชาชน. การนำเทคโนโลยีมาช่วยแก้ปัญหา ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). นโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คมกริช สุขพัทธ์. (2566). ภาวะผู้นำทางการเมืองของคณะผู้บริหารเทศบาลเมืองปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นิตย สัมมาพันธ์. (2546). ภาวะผู้นำพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ, กรุงเทพมหานคร: อินโนกราฟิกส์.

นิตดา บุรณจันทร์. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์กรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.

พระมหานูวัฒน์ สุวพัฒน์กิตติ (นาคพรหมพะเนาว์). (2566). การมีส่วนร่วมของนักการเมืองท้องถิ่น ในการส่งเสริมวัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระปลัดเอกชัย จันทโชโต (คงชีวะ). (2565). พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่น จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหานิรุฒ ญาณวุฑฺโฒ (พยนต์ย์ม). (2566). พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูปลัดวัชรพงษ์ วชิรปัญญา (ปล้องขัน). (2563). ภาวะผู้นำเชิงพุทธเพื่อบูรณาการพัฒนาชุมชนใน จังหวัดน่าน. คุษณินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาอภิวัชร อภวชโร (โภคสวัสดิ์). (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อการส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้บริหารท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี. คุษณินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พรพิมล แก้วอ่อน. (2564). แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลัก ทศตียปาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนฟ้าอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรไทย. (2557). การพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: สำนักการพิมพ์

Best, John W.. (1981). Research in Education. New Jersey: Prentice Hall, Inc..